

**Samenvatting van de antwoorden op de raadpleging over het
ontwerpbesluit van het BIPT
tot rechtzetting van het besluit van het BIPT van 10 januari 2008**

Het BIPT lanceerde op 15 juli 2009 een raadpleging over een terugwerkend ontwerpbesluit van 1 juli 2009 tot vervanging van het besluit van 10 januari 2008 betreffende de analyse van de markten 11 en 12. Op 7 augustus 2009 hebben Belgacom, Mobistar, het Platform van alternatieve operatoren en Telenet een bijdrage ingezonden.

Ter herinnering: het ontwerpbesluit had tot doel een aantal elementen recht te zetten in het besluit van het BIPT van 10 januari 2008 betreffende de markten 11 en 12 die vernietigd zijn door het arrest van 7 mei 2009 van het hof van beroep, na een vordering tot nietigverklaring die door Belgacom was ingesteld.

1. Algemene opmerkingen

In het algemeen staan het Platform, Mobistar en Telenet gunstig tegenover dit nieuwe besluit, dat de rechtszekerheid zou moeten verbeteren, die met name was aangetast door de gedeeltelijke vernietiging van het besluit van januari 2008, maar ook door een gebrek aan transparantie over het tijdschema van een aantal acties die moeten worden ondernomen of voltooid door Belgacom (migratie naar VDSL2, sluiting van LEX'en, enz.). Deze operatoren steunen de conclusies van het BIPT en doen een aantal suggesties om ze te versterken of te verduidelijken. Volgens deze operatoren worden de elementen van het besluit die het hof van beroep niet ter discussie heeft gesteld, de facto bevestigd en mag daarover geen vordering meer worden ingesteld. Wat dat betreft is Belgacom van mening dat het hof van beroep zich niet heeft uitgesproken over de andere punten, wat niet wil zeggen dat het die heeft bevestigd. Belgacom is daarenboven van oordeel dat het Instituut de bepalingen van het Europese recht niet altijd correct interpreteert.

Op het vlak van de methode betwist Belgacom fel het gebruik van het begrip "investeringsladder", dat volgens de operator niet wetenschappelijk bewezen is en niet van toepassing is op de karakteristieken van de Belgische markt. De operator verstrekt als bijlage een document dat opgesteld is door ETNO, waarin dit begrip wordt geanalyseerd en acht het irrelevant.

Alle operatoren wensen overigens dat het werk in verband met de nieuwe analyse van de markten 4 en 5 zo snel mogelijk wordt afgerond.

2. Update van de gegevens

Mobistar en het Platform stellen voor dat de gecorrigeerde tekst de gegevens van 2006 en van 2007 bevat, liever dan genoeg te nemen met de vervanging van de cijfers over 2006 door de cijfers over 2007; deze operatoren onderstrepen trouwens het feit dat de verwijzingen naar VDSL2 en de sluiting van de LEX'en misschien niet gepast zijn omdat Belgacom zijn plannen ter zake pas in juni 2008 heeft aangekondigd.

Van zijn kant is Belgacom verbaasd dat de wijzigingen van de gegevens niet leiden tot wijzigingen in de tekst of de analyse, die geen rekening lijken te houden met de ontwikkeling die door de cijfers wordt aangetoond. Volgens de operator zou een nieuwe, volledige marktanalyse moeten worden verricht.

Belgacom vindt daarenboven dat de cijfers niet weldoordacht worden gebruikt wanneer zij bijvoorbeeld de marktaandelen van Telenet en van Belgacom over heel België vergelijken en niet op het grondgebied dat daadwerkelijk door Telenet wordt bestreken of wanneer zij de mogelijkheden van de verschillende operatoren om toegang te krijgen tot kapitaal analyseren zonder rekening te houden met de internationale groepen waarvan ze deel uitmaken. Volgens

Belgacom had het Instituut geografische submarkten moeten bepalen, aangezien de cijfers verschillen naargelang van de regio's.

3. Ontbundelde toegang op nationaal niveau

Belgacom is van oordeel dat het BIPT het behoud van een nationale verplichting tot ontbundeling niet behoorlijk rechtvaardigt en geen prospectieve analyse van de behoeften verricht; volgens de operator veroorzaakt het behoud van deze onevenredige verplichting voor hem kosten en blokkeert capaciteiten die de operator misschien voor andere doeleinden zou willen inzetten. Volgens Belgacom is de verplichting niet door een passende analyse gestaafd en komt het Instituut niet tegemoet aan de vragen van het hof van beroep.

Het Platform, Mobistar en Telenet zijn van oordeel dat het behoud van de verplichting over het gehele grondgebied nodig is om de investeringen van de alternatieve operatoren mogelijk te maken in gebieden die van de ene tot de andere kunnen variëren, en dat dit behoud geen extra kosten veroorzaakt voor de historische operator.

Alle alternatieve operatoren zijn voorstander van het behoud van het aanbod inzake ontbundelde toegang tot het subaansluitnetwerk in een referentieaanbod en zijn van oordeel dat dit voor Belgacom geen specifieke kosten inhoudt. Zij herinneren er bovendien aan dat Belgacom lange tijd geweigerd heeft om wholesaletoegang te verstrekken zolang de verplichting niet was opgenomen in een referentieaanbod en dat het dus noodzakelijk is dat de verplichtingen net in de referentieaanbiedingen vermeld worden, zodat ze hun activiteiten kunnen ontplooiën. Belgacom is van oordeel dat deze verplichting in de nieuwe versie van het besluit niet beter geargumenteed is dan in de vorige en dat een algemene verplichting tot ontbundeling van het subaansluitnetwerk, zelfs wanneer er geen werkelijke verzoeken zijn, duidelijk onevenredig is.

4. Intrekking van reeds verleende toegang en dienstverlening aan prioritaire gebruikers

Het Platform en Mobistar vestigen de aandacht op incoherenties in de argumentatie van het BIPT en stellen voor dat het Instituut de samenhang ervan herziet. Deze operatoren wensen overigens dat veranderingen in het netwerk van Belgacom die de toegangs- en interconnectievoorwaarden zouden wijzigen en hun eigen activiteiten in gevaar zouden brengen, eerst voor instemming aan het BIPT worden voorgelegd. In verband met de termijn van 15 dagen vóór de stopzetting van de levering van een dienst in geval van moeilijkheden tussen Belgacom en een operator, zijn de alternatieve operatoren van mening dat deze te kort is, maar dat deze enkel van toepassing zou mogen zijn nadat alle beroepsmogelijkheden waarin de contracten voorzien, uitgeput zijn. Ze benadrukken echter dat de huidige contracten vaak onevenwichtig zijn in het voordeel van Belgacom, dat steeds in staat is om zijn voorwaarden aan hen op te leggen, aangezien zij geen significante kopersmacht als tegenwicht hebben.

Belgacom vindt dat de beoogde bepalingen duidelijk indruisen tegen het verbintissenrecht en dat het de taak is van de alternatieve operatoren om hun "prioritaire klanten" op gepaste wijze te beheren. Volgens Belgacom zou het begrip "prioritaire klanten" beter moeten worden gedefinieerd en zou het systeem het mogelijk moeten maken om de dienstverlening aan klanten die niet betalen stop te zetten; bovendien zou de toepassing van het systeem van de termijn van 15 dagen schadelijke gevolgen kunnen hebben doordat andere, beter passende soorten van acties worden verhinderd.

5. Herziening van de tarieven

Mobistar en het Platform ondersteunen de aanpak die het BIPT gekozen heeft inzake herziening van de wholesale tarieven van Belgacom wanneer de marktontwikkeling dat vereist

en vragen om te vermelden dat de alternatieve operatoren behoefte hebben aan zichtbaarheid om hun breedbandstrategie te kunnen bepalen en om hun investeringen veilig te kunnen stellen.

6. Machtspositie op markt 12

Het Platform en Mobistar sluiten zich aan bij de conclusies van het BIPT volgens dewelke Belgacom een machtspositie bekleedt op de vroegere markt 12, aangezien het de enige operator is die in staat is om een bitstreamaanbod te doen volgens de definitie van de Europese Commissie. Telenet voegt eraan toe dat de mogelijkheden om markt 12 te betreden via ontbundeling erg gering zijn aangezien een bitstreamaanbod dat gebaseerd is op het ontbundelde aansluitnetwerk veel beperkter zou zijn dan het bitstreamaanbod van Belgacom, dat een nationale dekking heeft, terwijl er in die tijd ongeveer 2% ontbundelde breedbandlijnen waren; Telenet benadrukt bovendien dat er geen procedures bestaan om de migratie mogelijk te maken van een alternatief bitstreamaanbod dat gebaseerd is op het ontbundelde aansluitnetwerk naar een ontbundelde toegang, wat de mogelijkheden beperkt om van het ene naar het andere over te stappen.

Belgacom is daarentegen van mening dat de analyse van het BIPT fout is omdat bijvoorbeeld op technisch vlak Telenet zonder problemen bitstream zou kunnen aanbieden; volgens de operator zou het Instituut bovendien overwegingen die onder verschillende markten vallen, door elkaar hebben gehaald. Belgacom maakt het BIPT eveneens het verwijt van a priori de kabel te hebben uitgesloten en de rechtstreekse druk die deze op markt 12 uitoefent, niet te hebben bestudeerd, terwijl veel andere regulatoren dat wel hebben gedaan. De indirecte druk vanwege de kabel is volgens Belgacom al even ontoereikend geanalyseerd, met name omdat het BIPT opgevraagde gegevens (doorverkoopaanbiedingen) slecht zou hebben gedefinieerd, geen grondige analyse zou hebben verricht van de economische kenmerken van de relevante markt en de prospectieve analyse van de markt zou hebben aangevat vanuit een hypothetische invalshoek; de analyse van de elasticiteit van de markt zou ontoereikend zijn en het Instituut zou niet aantonen in welke zin de schaalvoordelen van Belgacom schadelijk zouden zijn voor de markt. Belgacom dringt ten slotte aan op een grondige analyse van de situatie van de kabel, eventueel in een aparte marktanalyse.

Telenet wenst eraan te herinneren dat het gebrek aan concurrentie op de markt ook te wijten is aan het feit dat de Raad voor de Mededinging de overname van Scarlet door Belgacom heeft goedgekeurd, waardoor het aantal actieve spelers op de markt verminderd is.

Alle operatoren stellen bovendien een aantal vragen inzake samenhang met betrekking tot het document van het BIPT en wensen dat daarin diverse verduidelijkingen en correcties worden aangebracht.

7. Verplichtingen op markt 12

Mobistar en het Platform zijn felle voorstanders van een sterke regulering van markt 12: een bitstreamaanbod blijft immers nodig wegens de prijs van de ontbundeling en de daaraan verbonden technische moeilijkheden.

Deze operatoren stellen ook voor om de samenhang te versterken tussen de werkwijzen die aangenomen zijn voor de markten 11 en 12 en om bepaalde gebruikte begrippen te preciseren.

Belgacom verduidelijkt dat de argumenten die ontwikkeld zijn in de ingediende vordering geldig blijven aangezien ze niet onderzocht zijn door het hof van beroep. Belgacom is niet overtuigd van de redenering die het behoud van een BROBA-aanbod rechtvaardigt en herbevestigt zijn verzoek om geografische submarkten te bepalen. De operator stelt bovendien voor om verscheidene passages in de tekst te verduidelijken.